

06.10.2008/157

**5510 SAYILI KANUN GEREĞİNCE GENEL SAĞLIK
SİGORTALISI SAYILANLAR, SAYILMAYANLAR,
SİGORTALILIĞIN
BAŞLANGICI, KURUMA BİLDİRİLMESİ HAKKINDA
TEBLİĞ YAYIMLANDI**

ÖZET : 5510 sayılı Yasa gereğince genel sağlık sigortalısı sayılanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin Kuruma bildirilmesine ilişkin usul ve esaslar, 5510 SAYILI KANUN GEREĞİNCE GENEL SAĞLIK SİGORTALISI AYILANLAR, SAYILMAYANLAR, SİGORTALILIĞIN BAŞLANGICI, KURUMA BİLDİRİLMESİ HAKKINDA TEBLİĞİ'nde açıklandı.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Üçüncü Kısmı GENEL SAĞLIK SİGORTASI HÜKÜMLERİ başlığını taşımaktadır.

Yasanın bu Kısımda yer alan ve Genel sağlık sigortalısı sayılanlar başlığını taşıyan 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (3), (4), (5), (6), (7), (8) ve (10) numaralı alt bentleri ve aynı fıkranın (f) bendi ile bu bentlere ilişkin geçici 12 nci madde hükümleri 01/07/2008 tarihinde, diğer bentleri ise 01/10/2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

5510 sayılı Yasa gereğince genel sağlık sigortalısı sayılanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin Kuruma bildirilmesine

ilişkin usul ve esaslar, 28/9/2008 tarihli ve 27011 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5510 SAYILI KANUN GEREĞİNCE GENEL SAĞLIK SİGORTALISI AYILANLAR, SAYILMAYANLAR, SİGORTALILIĞIN BAŞLANGICI, KURUMA BİLDİRİLMESİ HAKKINDA TEBLİĞ' de açıklandı.

5510 sayılı Yasanın 01/07/2008 tarihinde yürürlüğe giren hükümleri için 01/07/2008 tarihinden, 01/10/2008 tarihinden itibaren yürürlüğe giren hükümleri için ise 01/10/2008 tarihinden itibaren yürürlüğe giren söz konusu Tebliğ bu Sirkülerimize ek olarak verilmiştir

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun sigortalı sayılma, sigortalılığın başlangıcı ve sona ermesine ilişkin hükümleri 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle yürürlüğe girmiş olup, bu işlemlere ilişkin Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği 28/08/2008 tarihli ve 26981 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Bu temel düzenlemelere istinaden 5510 sayılı Kanunun sosyal sigorta hükümleri ile getirilen hak ve yükümlülükler ve sosyal sigorta işlemlerine ilişkin usul ve esaslar, 28/9/2008 tarihli ve 27011 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **5510 SAYILI KANUN GEREĞİNCE SİGORTALI SAYILANLAR, SAYILMAYANLAR, SİGORTALILIĞIN BAŞLANGICI, KURUMA BİLDİRİLMESİ VE SONA ERMESİ HAKKINDA TEBLİĞ'** de açıklanmıştır.

Saygılarımızla...

**5510 SAYILI KANUN GEREĞİNCE GENEL SAĞLIK SİGORTALISI SAYILANLAR,
SAYILMAYANLAR, SİGORTALILIĞIN BAŞLANGICI, KURUMA BİLDİRİLMESİ
HAKKINDA TEBLİĞ**

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (3), (4), (5), (6), (7), (8) ve (10) numaralı alt bentleri ve aynı fıkranın (f) bendi ile bu bentlere ilişkin geçici 12 nci madde hükümleri 01/07/2008 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş olup, diğer bentleri ise 01/10/2008 tarihinde yürürlüğe girecektir.

5510 sayılı Kanun gereğince genel sağlık sigortalısı sayılanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin Kuruma bildirilmesine ilişkin usul ve esaslar aşağıda açıklanmıştır.

A- GENEL SAĞLIK SİGORTALISI SAYILANLAR

Türkiye'de ikamet eden kişilerden;

a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi olanlar,

b) İsteğe bağlı sigortalı olan kişiler,

c) Yukarıdaki (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı sayılmayanlardan;

1) Harcamaları, taşınır ve taşınmazları ile bunlardan doğan hakları da dikkate alınarak, Kurumca belirlenecek test yöntemleri ve veriler kullanılarak tespit edilecek aile içindeki geliri kişi başına düşen aylık tutarı asgari ücretin üçte birinden az olan vatandaşlardan her biri,

2) Sığınmacı veya vatansız olarak kabul edilen kişiler,

3) 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler,

4) 24/2/1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre şeref aylığı alan kişiler,

5) 28/5/1986 tarihli ve 3292 sayılı Vatani Hizmet Tertibi Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler,

6) 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler,

7) 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu hükümlerine göre korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden ücretsiz faydalanan kişiler,

8) Harp malullüğü aylığı alan kişiler ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında aylık alan kişiler,

9) 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre görevlendirilen kişiler ile aynı Kanunun ek 16 ncı maddesine göre aylık alan kişiler,

10) 24/6/2008 tarihli ve 5774 sayılı Başarılı Sporculara Aylık Bağlanması ile Devlet Sporcusu Unvanı Verilmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler,

d) Mütakabiliyet esası da dikkate alınmak şartıyla, oturma izni almış yabancı ülke vatandaşlarından yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı olmayan kişiler,

e) 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu uyarınca işsizlik ödeneği ve ilgili kanunları gereğince kısa çalışma ödeneğinden yararlandırılan kişiler,

f) 5510 sayılı Kanun veya bu Kanundan önce yürürlükte bulunan sosyal güvenlik kanunlarına göre gelir veya aylık alan kişiler,

g) Yukarıda sayılanlar dışında kalan ve başka bir ülkede genel sağlık sigortasından yararlanma hakkı bulunmayan vatandaşlar,
genel sağlık sigortalısı sayılır.

Ayrıca;

a) Kamu idaresine ait işyerlerinde çalıştırılan sigortalılardan iş sözleşmesi askıda kalanlar, iş sözleşmesinin askıda kaldığı süre içinde,

b) 5510 sayılı Kanunun geçici 13 üncü maddesine göre 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanunun 21 inci maddesi kapsamında iş kaybı tazminatı alanlar, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası (a) bendi kapsamında,

c) 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (g) bendi gereği Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası (a) bendi kapsamında,

d) 5510 sayılı Kanunun 37 nci maddesi gereğince evlenme ödeneği alan kız çocuklarından; eşleri tarafından bakmakla yükümlü olunmayanlar ile iki yıllık süre içinde eşlerinden boşanan kız çocukları, gelir/aylıklarının kesildiği tarihten itibaren iki yıllık sürenin sonuna kadar 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrası (f) bendi kapsamında,
genel sağlık sigortalısı sayılır.

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanlardan ilgili kanunları gereğince aylıksız izin sürelerini bir yıla kadar kullananlar, bu süre boyunca genel sağlık sigortalısı sayılırlar. Bir yıla kadar aylıksız izin sürelerinde, bu sürenin bitiminde göreve başlanılması hâlinde genel sağlık sigortasından yararlanmak için ayrıca otuz gün prim ödenmesi şartı aranmaz.

Genel sağlık sigortalısı olmamakla beraber, ülkemizin taraf olduğu sosyal güvenlik sözleşmeleri gereğince, akit ülkelerden sağlık yardım hakkını kazanmış sigortalı ile gelir ve aylık sahipleri ile bunların bakmakla yükümlü oldukları aile bireyleri, Türkiye'de geçici veya daimi olarak buldukları sırada, sağlık yardımlarına ihtiyaç duyduklarında, genel sağlık sigortalısı gibi akit ülke adına sağlık yardımlarından yararlanma hakkına sahiptirler.

5510 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında sayılan kişilerin genel sağlık sigortası hükümleri bakımından hakları devam eder.

B- GENEL SAĞLIK SİGORTALILIĞININ BAŞLANGICI VE BİLDİRİMİ

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlar; sigortalı veya isteğe bağlı sigortalı olarak tescil edildikleri tarihten itibaren genel sağlık sigortalısı sayılır ve ayrıca bir bildirim gerektirmeksizin genel sağlık sigortalısı olarak tescil edilmiş sayılır.

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin;

a) (2) numaralı alt bendinde sayılanların sigortalılığı vatansız ve sığınmacı sayıldıkları tarihten itibaren başlar, bu tarih İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğünce,

b) (7) numaralı alt bendinde sayılanların sigortalılığı korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden ücretsiz yararlanmaya başladıkları tarihten itibaren başlar, bu tarih Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunca,

c) (9) numaralı alt bendinde sayılan 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre görevlendirilen köy korucuları ile geçici köy korucularının sigortalılıkları göreve başladıkları tarih itibarıyla başlar, bu tarih, görevlendirmelerini İçişleri Bakanlığının onayına sunan Valilik tarafından,

bir ay içinde verilecek genel sağlık sigortası giriş bildirgesi ile Kuruma bildirilir.

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının; (d) bendinde sayılan müttekabiliyet esaslı da dikkate alınmak şartıyla oturma izni almış yabancı ülke vatandaşlarından yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı olmayan ve 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında zorunlu sigortalı sayılmayan kişilerden, Türkiye'de bir yıldan fazla süreyle yerleşik olanlar, Türkiye'deki yerleşim süresinin bir yılı geçtiği tarihten itibaren genel sağlık sigortalısı sayılır ve bu tarihten itibaren kendilerince bir ay içinde verilecek genel sağlık sigortası giriş bildirgesi ile Kuruma bildirilir.

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde sayılanların genel sağlık sigortalılığı işsizlik ve ilgili kanunları gereğince kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaya başladıkları tarihten başlar, bu tarih Türkiye İş Kurumu tarafından işsizlik ödeneğinin bağlandığı tarihten itibaren bir ay içinde Kuruma bildirilir.

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının;

a) (c) bendinin; (3), (4), (5), (6), (8), (9) ve (10) numaralı alt bentlerinde sayılanlar, aylığa hak kazandıkları,

b) (f) bendinde sayılanlar, gelir veya aylık almaya hak kazandıkları, tarihten itibaren ayrıca bir bildirim gerek olmaksızın genel sağlık sigortalısı olarak tescil edilmiş sayılır

C- 5510 SAYILI KANUNUN 60 INCI MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASININ (c/1) ALT BENDİ İLE (d) VE (g) BENDLERİNE TABİ OLANLAR

a) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı Maddesinin Birinci Fıkrasının (c/1) Alt Bendine Tabi Olanlar

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca harcamaları, taşınır taşınmazları ile bunlardan doğan hakları da dikkate alınarak, Kurumca belirlenecek test yöntemleri ve veriler kullanılarak tespit edilecek aile içindeki geliri kişi başına düşen aylık tutarı asgari ücretin üçte birinden az vatandaşlar primleri devlet tarafından karşılanmak üzere genel sağlık sigortalısı sayılacaklar, bunların genel sağlık sigortalılıkları Kurumca tescil edildikleri tarihten itibaren başlar.

Bunların, eş, çocuk, ana ve babaları 5510 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (10) numaralı alt bendi gereğince bakmakla yükümlü olunan kişi sayılamayacaklarından, Kurumca belirlenecek test yöntemleri ve veriler kullanılarak tespit edilecek aile içindeki geliri kişi başına düşen aylık tutarı asgari ücretin üçte birinden az tüm aile bireyleri de primleri Devlet tarafından karşılanmak üzere genel sağlık sigortalısı sayılacaklar.

b) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı Maddesinin Birinci Fıkrasının (c/1) Alt Bendine Tabi Olmak İçin Başvurduğu Halde Bu Bent Kapsamına Girmeyenler.

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmak için müracaat etmekle birlikte, Kurumca belirlenecek test yöntemleri ve veriler kullanılarak tespit edilen aile içindeki gelirin kişi başına düşen aylık tutarı;

1) Asgari ücretin üçte birinden asgari ücrete kadar olduğu tespit edilenler, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının üçte biri,

2) Asgari ücretten asgari ücretin iki katına kadar olduğu tespit edilenler, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarı,

3) Asgari ücretin iki katından fazla olduğu tespit edilenler, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının iki katı, prime esas kazanç tutarı olarak esas alınıp tescil edileceklerdir.

Bunların genel sağlık sigortalılıkları, primleri kendileri tarafından ödenmek üzere Kurumca tescil edildikleri tarihten başlar.

c) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı Maddesinin Birinci Fıkrasının (d) ve (g) Bentlerine Tabi Olanlar

Mütekabiliyet esaslı da dikkate alınmak şartıyla oturma izni almış yabancı ülke vatandaşlarından yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı olmayan ve 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında zorunlu sigortalı sayılmayan kişilerden, Türkiye'de bir yıldan fazla süreyle yerleşik olanlar, Türkiye'deki yerleşim süresinin bir yılı geçtiği tarihten itibaren genel sağlık sigortalısı sayılır ve bu tarihten itibaren bir ay içinde kendilerince Kuruma verecekleri genel sağlık sigortası giriş bildirgesi ile tescil edilirler.

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olmak isteyenler, en geç bir ay içinde Kuruma verecekleri genel sağlık sigortası giriş bildirgesi ile başvurmak zorundadırlar.

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (g) bentleri gereğince genel sağlık sigortalısı sayılanların genel sağlık sigortalılıkları 1/10/2010 tarihine kadar, başvurdukları tarihten başlar ve bunlar Kuruma verecekleri genel sağlık sigortası giriş bildirgelerine göre tescil edilirler. Bu süre içinde, anılan bentler gereğince genel sağlık sigortalısı sayılanlardan; sağlık hizmet sunucusuna başvuranlarla tescil talebi olmadığı halde 18 yaşından küçük çocukları sağlık hizmetlerinden yararlandırılanlar geçici olarak tescil kütüklerine kaydedilir. Bunların genel sağlık sigortasına tescilleri Kuruma müracaat tarihi itibarıyla yapılır.

Aile hekimliği uygulamasına başlanan illerde, 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (g) bentleri gereğince genel sağlık sigortalısı sayılanlardan 1/10/2010 tarihine kadar Kurumca re'sen tescili yapılanların sigortalılıkları tescil edildikleri tarihten, re'sen tescil edilemeyenlerin genel sağlık sigortalılıkları ise başvurdukları tarihten başlar.

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrası kapsamında genel sağlık sigortalısı olup tabi oldukları bent kapsamındaki genel sağlık sigortalılığı sona erenlerden (g) bendi kapsamına girenler, en geç bir ay içinde Kuruma başvurmak zorundadırlar. Bu kişilerin (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalılığı, durumlarında değişiklik olduğu tarihten başlar.

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında iken bu niteliğin yitirilmesi ve aynı fıkranın (g) bendi kapsamında genel sağlık

sigortalısı sayılması halinde, (g) bendine göre tescil işlemi yapılır. (g) bendine göre genel sağlık sigortalısı iken 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamına girilmesi durumunda ise bu bent kapsamında tescil işlemi yapılır.

D- 1/10/2008-1/10/2010 TARİHLERİ ARASINDA YEŞİL KART TALEBİNDE BULUNACAK SİGORTALILAR

a) Yeşil Kart Verilecekler

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde; harcamaları, taşınır ve taşınmazları ile bunlardan doğan hakları da dikkate alınarak, Kurumca belirlenecek test yöntemleri ve veriler kullanılarak tespit edilecek aile içindeki geliri kişi başına düşen aylık tutarı asgari ücretin üçte birinden az olan vatandaşlar genel sağlık sigortalısı sayılacakları öngörülmüş ise de, 5510 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesi uyarınca, 1/10/2008 tarihinden itibaren iki yıllık süre içerisinde söz konusu (c) bendinin (1) numaralı alt bendi hükmü uygulanmayacaktır.

b) Yeşil Kart Verilmesi Uygun Görülmeyenler

5510 sayılı kanunun geçici 12 inci maddesi gereğince, 3816 sayılı Kanun hükümlerine göre yeşil kart talebinde bulunan ve yeşil kart veren birimler tarafından anılan kanun hükümlerine göre yeşil kart verilmesi uygun görülmeyen kişilerden, tespit edilen aile içindeki kişi başına düşen gelir payının aylık tutarı;

1) Asgari ücretin üçte birinden asgari ücrete kadar olduğu tespit edilenler, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının üçte biri,

2) Asgari ücretten asgari ücretin iki katına kadar olduğu tespit edilenler, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarı,

3) Asgari ücretin iki katından fazla olduğu tespit edilenler, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının iki katı, prime esas kazanç tutarı olarak esas alınıp tescil edileceklerdir.

İki yıllık sürenin sona ereceği 01/10/2010 (dahil) tarihine kadar 3816 sayılı Kanun kapsamında yeşil kart almak için müracaat etmekle birlikte, yeşil kart verilmesi uygun görülmeyen başvuru sahiplerinin; adı, soyadı, T.C. Kimlik numarası, aile içindeki kişi başına düşen gelir payının aylık tutarı ile bu tespit sırasında esas alınan aile bireyi sayısı yeşil kart veren birimlerce mahalli sosyal güvenlik il/merkez müdürlüklerine bildirilir. Bu bildirim üzerine Kurum tarafından 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin hükümleri esas alınarak aile içindeki kişi başına düşen gelir payının aylık tutarı ayrıca tespit edilir. Bu tespitlere göre sigortalıların ödeyecekleri prim tutarları belirlenmek suretiyle tescilleri yapılır.

c) Yeşil Kart Verilmesi Uygun Görülmeyenlerin Genel Sağlık Sigortalılıklarının Başlangıcı

1/10/2008 tarihinden 1/10/2010 (dahil) tarihine kadar 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin diğer bentlerine göre genel sağlık sigortalısı olmayıp bu maddenin (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanların, yeşil kart veren merkezler yerine doğrudan Kuruma başvurmaları halinde; bu kişilere Kurumun ilgili ünitelerince, ödeyecekleri prim tutarlarının belirlenmesini teminen gelir testi yapılmak üzere yeşil kart veren birimlere

başvurabilecekleri hakkında bilgi verilir. Bu bilgilendirme üzerine söz konusu kişiler, gelir testi yaptırmak istemeleri durumunda Kurum tarafından mahalli yeşil kart veren birimlere yönlendirilir. Gelir testi yaptırmak istemediğini beyan eden kişilerin ise 5510 sayılı Kanunun 82 inci maddesi gereğince asgari ücretin iki katı üzerinden primleri tahakkuk ettirilmek üzere genel sağlık sigortasına tescilleri yapılır. Yeşil kart veren merkezlerde gelir testi yaptıran kişilerle ilgili olarak bu birimler tarafından yapılan tespitlere göre yukarıda açıklandığı şekilde Kurum ünitelerince işlem yapılır.

Genel sağlık sigortalılığı;

1) Yeşil kart veren merkezler yerine doğrudan kuruma başvuranlardan, Kurumun yönlendirmesi sonucunda bu merkezlerce yapılan gelir testine göre yeşil kart verilmesi uygun görülmeyenlerin, Kuruma başvuru tarihinden,

2) Yeşil kart veren merkezlerle başvurduğu halde, bu merkezlerce yeşil kart verilmesi uygun görülmediği bildirilenlerin, yeşil kart veren merkezlerle yaptıkları başvuru tarihinden,

3) Kurumun bilgilendirmesine rağmen, gelir testi yaptırmak istemediğini beyan eden kişilerin 5510 sayılı Kanunun 82 inci maddesi gereğince asgari ücretin iki katı üzerinden primleri tahakkuk ettirilmek üzere Kuruma yaptıkları başvuru tarihinden, itibaren başlar.

ç) Aile Hekimliği Uygulaması

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (g) bentleri gereğince genel sağlık sigortalısı sayılanların genel sağlık sigortalılıkları, 01/10/2008 tarihinden 01/10/2010 (dahil) tarihine kadar iki yıllık süre içerisinde, başvurdukları tarihten başlayacak olup, bunlar Kuruma verecekleri genel sağlık sigortası giriş bildiremelerine göre tescil edileceklerdir. Bu süre içinde, anılan bentler gereğince genel sağlık sigortalısı sayılanlardan; tescil talebi olmayanların 18 yaşından küçük çocuklarının sağlık hizmetlerinden yararlandırılması hâlinde bu kişilerin tescili çocuklarının sağlık hizmet sunucusuna müracaat tarihi itibarıyla yapılacaktır.

Ancak, aile hekimliği uygulamasına başlanan illerde, 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (g) bentleri gereğince genel sağlık sigortalısı sayılanlardan 1/10/2010 tarihine kadar Kurumca re'sen tescili yapılanların sigortalılıkları tescil edildikleri tarihten, re'sen tescil edilemeyenlerin genel sağlık sigortalılıkları ise başvurdukları tarihten başlayacaktır.

Bu nedenle; genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olunan kişi olmaması nedeniyle sağlık yardımlarından yararlanamayacak durumda olan 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (g) bentlerine tabi olanlara, aile hekimliğine başvurduklarında hekimlik tarafından söz konusu bent hükümleri gereğince, zorunlu olarak genel sağlık sigortalısı olmaları gerektiği hususunda bilgi verilecek, ayrıca aile hekimlikleri bunların T.C. Kimlik numaraları, ad ve soyadları ile güncel adreslerini sağlık il müdürlükleri vasıtasıyla mahalli sosyal güvenlik il/merkez müdürlüklerine bildireceklerdir.

d) Sağlık Hizmeti Sunucularına Yapılacak Başvurular

Sağlık hizmet sunucularına müracaatlarda genel sağlık sigortalısı tescili yapılmamış olanlardan;

1) Aile hekimliğine kayıtlı olanlar, aile hekimleri tarafından sosyal güvenlik il müdürlüklerine yönlendirilecek ve sigortalılıkları bildirim tarihi itibarıyla tescil edilerek kendilerine prim ödeme yükümlülüğü hakkında bilgi verilecektir.

2) Diğer illerdeki vatandaşlardan sağlık hizmet sunucularına müracaatta bulunanların öncelikle acil durumlar dışında sağlık hizmet sunucuları tarafından MEDULA sistemi vasıtasıyla kuruma tescil amaçlı olarak bildirilmesi zorunlu olup, buna göre tescil işlemleri yapılacak ve sağlık yardımını 30 günlük süreden sonra alacaklardır.

3) 18 yaşın altında bulunanların ise ana ve babalarının genel sağlık sigortalılıkları tescil edilerek bunlar üzerinden bakmakla yükümlü olunan kişi sıfatıyla sağlık yardımı almaları sağlanacaktır. Bunlar için sağlık yardımı almalarında 30 günlük staj süresi aranmayacaktır. Sadece MEDULA sistemi üzerinden bu çocukların ana veya babalarının kimlik bilgileri alınarak, bunların tescilleri yapıp kendilerine bildirim yapılacaktır.

E- GENEL SAĞLIK SİGORTALISININ BAKMAKLA YÜKÜMLÜ OLDUĞU KİŞİLER

1) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin (c) bendinin (1), (2) ve (7) numaralı alt bentlerinin dışında kalan genel sağlık sigortalısının, sigortalı veya isteğe bağlı sigortalı sayılmayan, kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olan;

a) Eşi,

b) 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim görmesi hâlinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi hâlinde 25 yaşını doldurmamış ve evli olmayan çocukları ile yaşına bakılmaksızın çalışma gücünü en az % 60 oranında yitirdiği kurum sağlık kurulu tarafından tespit edilen evli olmayan çocukları,

c) Her türlü kazanç ve irattan elde ettiği gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olan ve diğer çocuklarından sağlık yardımı almayan ana ve babası,

genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi olarak kabul edilir.

2) Ana ve babası boşanmış çocukların, genel sağlık sigortası kapsamındaki hakları, mahkeme kararı ile velayet hakkı verilmiş olan genel sağlık sigortalısı ana ya da baba üzerinden sağlanır. Velayet hakkı verilmeyen kişinin üzerinden de sağlık yardımlarından yararlanabilir. Bu durum, çocuğun sağlık hizmetinden yararlandırılacağı ana ya da baba tarafından Kuruma verilecek bir dilekçe ile belgelenir.

3) Genel sağlık sigortalısının tescili aşamasında veya sonrasında bakmakla yükümlü olduğu kişilerin elektronik ortamda Kurumca tespit edilememesi halinde, bunların bildirimleri genel sağlık sigortalısı tarafından yapılır.

F- GENEL SAĞLIK SİGORTALISI VE BAKMAKLA YÜKÜMLÜ OLUNAN KİŞİ SAYILMAYANLAR

Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olunan kişi olarak;

1) 5510 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının;

a) (d) bendi gereğince 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) ve (3) numaralı alt bentleri kapsamında sigortalılıkları devam edenler hariç askerlik hizmetlerini er ve erbaş olarak yapmakta olanlar ile yedek subay okulu öğrencileri,

b) (e) bendi gereğince yabancı bir ülkede kurulu herhangi bir kuruluş tarafından ve o kuruluş adına ve hesabına Türkiye'ye bir iş için gönderilen ve yabancı ülkede sosyal sigortaya tabi olduğunu belgeleyen kişiler ile Türkiye'de kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, yurt dışında ikamet eden ve o ülke sosyal güvenlik mevzuatına tabi olanlar,

c) (l) bendi gereğince kamu idarelerinin dış temsilciliklerinde istihdam edilen ve temsilciliğin bulunduğu ülkede sürekli ikamet izni veya bu devletin vatandaşlığını da haiz

bulunan Türk uyruklu sözleşmeli personelden, bulunduğu ülkenin sosyal güvenlik kurumunda sigortalı olduğunu belgeleyenler ile kamu idarelerinin dış temsilciliklerinde istihdam edilen sözleşmeli personelin uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri çerçevesinde ve temsilciliğin bulunduğu ülkenin ilgili mevzuatının zorunlu kıldığı hâllerde, işverenleri tarafından bulunulan ülkede sosyal sigorta kapsamında sigortalı yapılanlar,

2) Ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde bulunan hükümlü ve tutuklular,

3) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamındaki mütakabiliyet esası da dikkate alınmak şartıyla oturma izni almış yabancı ülke vatandaşlarından yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı olmayan ve 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı sayılmayan kişilerden, Türkiye'de bir yıldan kısa süreyle yerleşik olanlar,

4) İsteğe bağlı sigortalı olan yabancı ülke vatandaşlarından Türkiye'de yerleşik olma hali bir yılı doldurmayanlar,

genel sağlık sigortalısı sayılmazlar.

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendine göre harcamaları, taşınır ve taşınmazları ile bunlardan doğan hakları da dikkate alınarak, Kurumca belirlenecek test yöntemleri ve veriler kullanılarak tespit edilecek aile içindeki geliri, kişi başına düşen aylık tutarı brüt asgari ücretin üçte birinden az olan aile bireyleri ile aynı bendin (2) numaralı alt bendine göre sığınmacı veya vatansız olarak kabul edilen kişiler ve (7) numaralı alt bendine göre Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden ücretsiz faydalanan kişilerin eş, çocuk, ana ve babası Kanun gereğince bakmakla yükümlü olunan kişi olarak değerlendirilmez.

26/10/1990 tarihli ve 3671 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde sayılanlar genel sağlık sigortalısı sayılmaz.

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi kapsamında gelir ve aylık alanlar ile genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü oldukları kimseleri aynı fıkranın (c) bendinin (7) numaralı alt bendi kapsamında ayrıca genel sağlık sigortalısı sayılmazlar

6- 18 YAŞINDAN KÜÇÜK ÇOCUKLAR

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrası gereği genel sağlık sigortalısı sayılanların çocukları, ana ya da babanın tescil edilmiş olmasına bakılmaksızın ve ayrıca bir işleme gerek olmaksızın 18 yaşın dolduğu tarihe kadar genel sağlık sigortalısı veya genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi olarak sağlık hizmetlerinden yararlandırılır.

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1), (2) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilenlerin çocukları ile Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası gereği zorunlu sigortalı olan çocuklar hariç olmak üzere 18 yaşını doldurmamış çocuklardan;

1) Ana ve babası genel sağlık sigortalısı olanlar, 18 yaşını dolduruncaya kadar ayrıca bir işleme gerek olmaksızın ana veya babalarından dolayı bakmakla yükümlü olunan kişi olarak,

2) Genel sağlık sigortalısı olması gerektiği halde tescili yapılmamış olan ana ve babaların çocukları, sağlık hizmeti sunucularına başvurduğu tarih itibarıyla ana ve babalar genel sağlık sigortasına tescil edilmek suretiyle 18 yaşını dolduruncaya kadar ana ve babalarından dolayı bakmakla yükümlü olunan kişi olarak,

3) Bakmakla yükümlü kişi olarak genel sağlık sigortalısı olan ana ve babaların 18 yaşın altındaki çocukları, 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında tescil edilerek primleri devlet tarafından ödenmek üzere,

4) Genel sağlık sigortasına ilişkin primlerini ödememesi nedeniyle sağlık yardımlarından faydalanamayacak ana ve babaların, bakmakla yükümlü oldukları 18 yaşından küçük çocukları, 18 yaşını dolduruncaya kadar 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında,

5) Ana ve babası olmadığı halde Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu hizmetlerinden faydalanmayan çocuklar, 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (7) numaralı alt bendi kapsamında, primi Devlet tarafından ödenmek üzere,

6) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri gereği sigortalı sayılıp bir meslek veya sanat okulunu bitirenlerden 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre mahkemeye ergin kılınmak suretiyle, öğrenimleriyle ilgili görevlerde çalışanlar hariç, 18 yaşını doldurmamış olanlar genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olunan kişi olarak,

genel sağlık sigortalısı sayılırlar.

Ana ve babası olmadığı halde korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden faydalanmayan 18 yaşından küçük çocukların genel sağlık sigortalılığı, varsa kanuni temsilcisi, yoksa yakınları tarafından Kuruma başvurmaları veya Kurumca bu durumun tespiti halinde tescil edilir.

Nüfus kayıt işlemleri yapıncaya kadar yeni doğan çocuğa ilişkin gerekli işlemler; öncelikle anasının üzerinden, ana ölmüş ise babasının üzerinden, ana ve babası ölmüş ise yakınları veya Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından koruma altına alındığı tarihe kadar, ölen ana üzerinden yapılır. Ancak bu süre 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 15 inci maddesinde belirtilen otuz günlük süreyi geçemez.

Ğ- GENEL SAĞLIK SİGORTALILIĞININ SONA ERMESİ

1) Genel sağlık sigortalılığı; sosyal güvenlik sözleşmesi hükümleri saklı kalmak şartıyla 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki kişilerin yerleşim yerinin Türkiye dışına taşındığı tarihten veya genel sağlık sigortalısının ölüm tarihinden itibaren sona erer.

2) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının;

a) (c) bendinin (1) numaralı alt bendine tabi sigortalının aile içindeki gelirinin asgari ücretin üçte birinden fazla olduğu tarihten,

b) (c) bendinin (2) numaralı alt bendine tabi olanların sığınmacı veya vatansız statüsünü kaybettikleri tarihten,

c) (c) bendinin (3), (4), (5), (6), (8), (9) ve (10) numaralı alt bentlerinde sayılanların aylık alma haklarını kaybettikleri tarihten,

ç) (c) bendinin (7) numaralı alt bendine göre koruma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden ücretsiz yararlanma hakkının kaybedildiği veya anasız babasız çocukların 18 yaşını doldurdukları tarihten,

d) (c) bendinin (9) numaralı alt bendinde sayılan köy koruculuğu ve geçici köy koruculuğu görevinin sona erdiği tarihten,

e) (d) bendinde sayılanların oturma izinlerinin sona erdiği veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı olduğu tarihten,

f) (e) bendinde sayılanların işsizlik ödeneği ve kısa çalışma ödeneğinin kesildiği tarihten,

g) (f) bendinde belirtilen gelir ve aylık alanların gelir ve aylık alma haklarını kayb ettikleri tarihten,

ğ) (g) bendinde sayılanların aynı fıkranın diğer bentleri kapsamına girdikleri tarihten, itibaren tabi oldukları bent kapsamındaki genel sağlık sigortalılıkları sona erer.

3) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi birinci fıkrası (a) bendi kapsamında sigortalı olanların sigortalılık niteliğini yitirdikleri tarihi takip eden 10 uncu günden, (b) ve (c) bendi kapsamında sigortalı olanların ise sigortalılık niteliğini yitirdikleri tarihten itibaren tabi oldukları bent kapsamındaki genel sağlık sigortalılıkları sona erer.

4) 4046 sayılı Kanunun 21 inci maddesi kapsamında iş kaybı tazminatı alanların iş kaybı tazminatı ödemesinin bittiği tarihten itibaren tabi oldukları bent kapsamındaki genel sağlık sigortalılıkları sona erer.

H-GENEL SAĞLIK SİGORTALILIK HÂLLERİNİN DEĞİŞMESİ, BİRLEŞMESİ VEYA ÇAKIŞMASI

1) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine göre Kanun veya Kanundan önce yürürlükte bulunan mülga 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı, 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı kanunlara göre gelir veya aylık alması nedeniyle genel sağlık sigortalısı sayılanlar, aynı zamanda 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının diğer bentleri gereği de genel sağlık sigortalısı sayılmaları halinde en son durumlarına göre genel sağlık sigortalısı sayılır.

2) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile (b), (d) ve (g) bentleri kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanların, daha sonra 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının diğer bentleri kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmaları halinde, en son sigortalılık durumları dikkate alınarak genel sağlık sigortasından sağlık yardımı alırlar.

3) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin (c), (e) ve (f) bentleri kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanların, daha sonra bu Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının diğer bentleri kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmaları hâlinde, genel sağlık sigortasından sağlık yardımı sağlanır.

4) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile (b), (d) ve (g) bentlerine tabi olan genel sağlık sigortalısı ile bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihte prim borcu ile gecikme cezası, gecikme zammı ve faiz borcu bulunanlar, söz konusu borcu sağlık hizmeti sunucusuna başvuru tarihinden sonraki bir tarihte ödemiş olsa dahi, sağlık hizmeti sunucusuna başvuru tarihi ile söz konusu borcun yatırıldığı tarih arasında yapılan sağlık hizmeti giderleri Kurumca ödenmez.

5) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (g) bentlerinin uygulanmasında evli olanlar için eşlerden hangisinin genel sağlık sigortalısı, hangisinin bakmakla yükümlü olunan kişi olacağının tespiti için tescil aşamasında eşlerden yazılı beyan alınır. Diğer bentler gereği eşlerin her ikisi için de genel sağlık sigortalılık şartlarının oluşması hâlinde, her ikisi de ayrı ayrı genel sağlık sigortalısı sayılır.

6) Harp malulleri ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında aylık almakla birlikte 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında

sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar bu Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (8) numaralı alt bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılır.

7) 3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış maluller ile aynı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle vazife malullüğü aylığı alan er ve erbaşlar, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlaması halinde de bu Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (8) numaralı alt bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılır.

8) 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre vazife malullüğü aylığı bağlanmış maluller, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlaması halinde Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (6) numaralı alt bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılır.

I- GENEL SAĞLIK SİGORTALISININ PRİME ESAS KAZANÇLARI

1) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında sayılan genel sağlık sigortalılarının prime esas kazançları, Kanunun 80 inci maddesine göre belirlenir.

2) İsteğe bağlı sigorta kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının prime esas kazançları, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas kazancın alt sınırı ile üst sınırı arasında olmak koşuluyla kendilerince belirlenir.

3) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrası (c) bendinde belirtilen ve bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları kapsamına girmeyen genel sağlık sigortalılarının prime esas kazançları,

a) Anılan bendin (1) numaralı alt bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmak için müracaat etmekle birlikte bu bent kapsamında sayılmayanlardan, Kurumca belirlenecek test yöntemleri ve veriler kullanılarak tespit edilen aile içindeki gelirin kişi başına düşen aylık tutarı;

aa-Asgari ücretin üçte birinden asgari ücrete kadar olduğu tespit edilen kişiler için 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının üçte biridir.

ab- Asgari ücretten asgari ücretin iki katına kadar olduğu tespit edilen kişiler için 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarıdır.

ac- Asgari ücretin iki katından fazla olduğu tespit edilen kişiler için 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının iki katıdır.

b) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesi birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilenler için asgari ücrettir.

4) Mütakabiliyet esaslı da dikkate alınmak şartıyla, oturma izni almış yabancı ülke vatandaşlarından yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı olmayan genel sağlık sigortalısının prime esas kazancı, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının iki katıdır.

5) 4447 sayılı Kanun gereğince işsizlik ödeneği ve ilgili kanunları gereğince kısa çalışma ödeneğinden yararlandırılan genel sağlık sigortalısının prime esas kazancı, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas kazanç alt sınırındır.

6) 4046 sayılı Kanunun 21 inci maddesi kapsamında iş kaybı tazminatı alanların prime esas aylık kazançları, iş kaybı tazminatı aylık tutarıdır.

7) Yukarıda sayılanlar dışında kalan ve başka bir ülkede sağlık sigortasından yararlanma hakkı bulunmayan vatandaşlar için prime esas kazanç, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının iki katıdır.

8) 5510 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesi gereğince, 01/10/2008-01/10/2010 tarihleri(dahil) arasında 3816 sayılı Kanun hükümlerine göre yeşil kart talebinde bulunan ve yeşil kart veren birimler tarafından anılan kanun hükümlerine göre yeşil kart verilmesi uygun görülmeyen kişilerin prime esas kazançları, bu birimlerce tespit edilen aile içindeki kişi başına düşen gelir payının aylık tutarı;

a) Asgari ücretin üçte birinden asgari ücrete kadar olduğu tespit edilenler için, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının üçte biridir.

b) Asgari ücretten asgari ücretin iki katına kadar olduğu tespit edilenler için, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarındır.

c) Asgari ücretin iki katından fazla olduğu tespit edilenler için, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının iki katıdır.

İ-GENEL SAĞLIK SİGORTASI PRİMLERİ

1) Genel sağlık sigortası prim oranı, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri ile bu Kanunun 5 inci maddesinin (g) bendi kapsamındaki için Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrasına göre hesaplanan prime esas aylık kazancın %12,5'idir. 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri ile bu Kanunun 5 inci maddesinin (g) bendine tabi olanlar için bu primin %5'i sigortalı, %7,5'i ise işveren hissesidir.

2) İsteğe bağlı sigorta kapsamında genel sağlık sigortalısı olanların kendilerince belirlenen prime esas aylık kazançlarının %12'si genel sağlık sigortası primidir. 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (g) bendine göre Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçilerinden isteğe bağlı sigortaya devam edenlerden ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmaz.

3) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrası (a) ve (b) bentleri dışında kalanlar ile 4046 sayılı Kanunun 21 inci maddesi kapsamında iş kaybı tazminatı alanların genel sağlık sigortası prim oranı, Genel Sağlık Sigortası Yönetmeliğinin 12 nci maddesinde belirtilen prime esas kazançlarının %12'sidir.

4) Kamu idaresine ait işyerlerinde çalıştırılan sigortalıların iş sözleşmesinin askıda kaldığı aylara ait genel sağlık sigortası primi, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazancın alt sınırının 30 günlük tutarındır.

5) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına girenler için prim ödeme yükümlülerinin ödeyecekleri genel sağlık sigortası primi; primin tahakkuk ettirileceği ay itibarıyla anılan bendin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinde sayılan toplam kişi sayısının üçe bölünmesi suretiyle bulunacak kişi sayısına (3) ilâ (10) numaralı alt bentlerde sayılan kişi sayısının eklenmesi suretiyle bulunacak toplam kişi sayısı esas alınarak hesaplanır. Ancak, bu kişilerden aynı zamanda 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci

fıkrasının (c) bendi kapsamı dışındaki bentlerin kapsamına girerek genel sağlık sigortalısı sayılanlar, bu fıkraya göre tespit edilecek kişi sayısı hesabına dahil edilmez.

6) Bu Tebliğin "H-Genel Sağlık Sigortalılık Hallerinin Değişmesi, Birleşmesi Veya Çakışması" bölümünün 6, 7 ve 8 inci maddelerinde sayılanlar için ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmaz.

J-GENEL SAĞLIK SİGORTASI PRİM ÖDEME YÜKÜMLÜLERİ

1) Genel sağlık sigortası bakımından 5510 sayılı Kanunun;

a) 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine tabi olanlar için bunların işverenleri,

b) 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olanlar, isteğe bağlı sigortalı olanlar ile 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (g) bentlerinde sayılanların kendileri,

c) 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan kişiler için primi, yılı merkezî yönetim bütçesinden karşılanmak üzere ilgili kamu idareleri,

d)60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde sayılan kişiler ile Kanunun geçici 13 üncü maddesinde belirtilenler için Türkiye İş Kurumu,

e) 5 inci maddesinin (g) bendine tabi olanlar için işverenleri, prim ödeme yükümlüsüdür.

2) Kamu idaresine ait işyerlerinde çalıştırılan sigortalıların iş sözleşmesinin askıda kaldığı aylara ait genel sağlık sigortası primi, ilgili kamu idaresince ödenir.

3) İsteğe bağlı sigortalı olanlar, bakmakla yükümlü olunan kişi olsa dahi, 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılır ve genel sağlık sigortası primini de ödemekle yükümlüdürler. Yabancı ülke vatandaşlarından Türkiye'de yerleşik olma hâli bir yılı doldurmadıkça genel sağlık sigortası primi alınmaz ve bu kişiler genel sağlık sigortalısı sayılmaz.

K- PRİMLERİN ÖDENMESİ VE AYLIK PRİM VE HİZMET BELGESİ

1) Genel sağlık sigortası primlerinin ödenmesinde, 5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesi ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

2) Yalnızca genel sağlık sigortasına tabi olanlar için aylık prim ve hizmet belgesi alınmaz. Genel sağlık sigortası priminin alınmasına esas tahakkuk işlemi, Kurumca oluşturulur.

3) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olmakla birlikte, 4857 sayılı Kanunun 13 ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile Kanuna göre ev hizmetlerinde ay içinde 30 günden az çalışan sigortalılar için eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin 30 güne tamamlanması zorunludur.

Bu durumda olan sigortalıların eksik günlerine ilişkin genel sağlık sigortası primleri;

a) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendine göre; harcamaları, taşınır ve taşınmazları ile bunlardan doğan hakları da dikkate alınarak, Kurumca belirlenecek test yöntemleri ve veriler kullanılarak tespit edilecek aile içindeki geliri kişi başına düşen aylık tutarı asgari ücretin üçte birinden az olduğu tespit edilenlerin primleri devlet tarafından,

b) 01/01/2008-01/10/2010 (dahil) tarihleri arasında yeşil kart veren merkezlerce, bu tebliğin "D- b) Yeşil Kart Verilmesi Uygun Görülmeyenler" başlıklı bölümündeki açıklamalar doğrultusunda aile içindeki kişi başına düşen gelir payı tutarına göre belirlenecek prime esas kazançları ile 01.10.2010 tarihinden sonra ise kurumca bu tebliğin "C- b) 5510 sayılı Kanununun 60 ıncı Maddesinin Birinci Fıkrasının (c/1) Alt Bendine Tabi Olmak İçin Başvurduğu Halde Bu Bent Kapsamına Girmeyenler" başlıklı bölümündeki açıklamalar doğrultusunda tespit edilecek aile içindeki gelirin kişi başına düşen aylık tutarına göre belirlenecek prime esas kazançları üzerinden primleri kendileri tarafından, ödenir.

L- DİĞER HUSUSLAR

Genel sağlık sigortalıları Kuruma verilen genel sağlık sigortası giriş bildirgesine göre Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ile bilgisayar ortamında tutulan tescil kütüğüne kayıt edilir. Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, aynı zamanda sigortalıların sosyal güvenlik sicil numarasını oluşturur. Sigortalıların tescil ve prim ödemelerine ilişkin her türlü bilgisayar kayıtları sosyal güvenlik sicil numarası altında tutulur. Yabancı uyruklulara Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce verilecek kimlik numarası aynı zamanda bunlar için sosyal güvenlik sicil numarası olarak kullanılır.

Kurum, genel sağlık sigortası hükümlerinin uygulanması gereği verilecek her türlü belge veya bilginin internet, elektronik ve benzeri ortamda gönderilmesi hususunda, gerçek ve tüzel kişileri zorunlu tutmaya yetkilidir.

Kurumca öngörülen sürede internet, elektronik ve benzeri ortamda belge veya bilgi göndermekle zorunlu tutulan ancak Kurumun bilgi işlem sistemlerinin herhangi bir nedenle hizmet dışı kalması sonucu bu bilgileri gönderemeyen sağlık hizmeti sunucuları, Kurum bilgi işlem sistemindeki sorunların ortadan kalktığı tarihi takip eden üçüncü işgününün sonuna kadar istenilen belge ve bilgileri internet, elektronik ve benzeri ortamda göndermeleri hâlinde Kurumca öngörülen sürede gönderilmiş kabul edilir.

Genel sağlık sigortası giriş bildirgesini süresi içinde vermeyenler hakkında 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre idari para cezası uygulanır.

Kurum, genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu; eşinin, 18 yaşını doldurmuş çocuklarının, ana ve babasının sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkının devam edip etmediğini öncelikle elektronik ortamda periyodik olarak kontrol eder. Bunun mümkün olmaması hâlinde gerekli belgeleri kişilerden isteyerek kontrolü yapar.

1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre aylık almakta olanlarla 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaları nedeniyle 5510 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesine göre aylık bağlanacaklara ilgili dosyasından on yıl süreyle sağlık sigortası veya genel sağlık sigortası primi ödememiş olanlardan, sağlık sigortası ve genel sağlık sigortası primi kesilmiş olan süreler düşülmek kaydıyla, aylıklarının %10'u oranında ve 10 yılı tamamlayacak süreyle genel sağlık sigortası primi kesilir.

506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personeli için kurulmuş bulunan sandıkların iştirakçileri ile aylık veya gelir bağlanmış olanlar ile bunların hak sahipleri devir tarihinden itibaren genel sağlık sigortalısı sayılır.

7/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı Kanun kapsamında sigortalılık hâli devam eden sigortalılar ile bunların sağlık yardımına müstahak eş ve çocukları, genel sağlık sigortası hükümlerine göre sağlanan sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkına sahiptir.

506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı kanunlar kapsamında ve 5510 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine göre devir tarihine kadar geçen sigortalılık süresi fiili hizmet süresi ve prim ödeme gün sayısı, genel sağlık sigortasının uygulanmasında gerekli olan sigortalılık süresi ve prim ödeme gün sayılarında dikkate alınır.

2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun uyarınca iştirakçi olup 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalıların çalıştıkları kamu idarelerinin sağlık hizmetlerinin sağlanmasına ilişkin görevleri, 2008 yılı Ekim ayı başından başlamak üzere en geç üç yıl içinde Kurum tarafından devralınır. Devir tarihine kadar bu sigortalıların sağlık provizyon sistemi içerisinde sağlık hizmetlerinden yararlandırılmalarına devam edilir. Devir tarihinden itibaren, kamu idarelerince, bu sigortalılar için her ay emekli keseneklerine esas aylıklarının %12'si oranında ayrıca genel sağlık sigortası primi ödenir.

Ancak, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak çalışmaya başlayanlar, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren genel sağlık sigortalısı sayılacaklarından bunlar adına genel sağlık sigortası primi çalıştıkları kurumlarca Kurumumuza ödenecektir.

31/07/2008 tarihli ve 5797 sayılı Kanunla değişik 5510 sayılı Kanunun geçici 12 inci maddesi gereğince kamu idarelerinin sağlık hizmetlerinin sağlanmasına ilişkin görevleri yürürlükten kaldırılan kanunlardaki hak ve yükümlülükler çerçevesinde ilgili kayıt ve işlemlerin Kurum tarafından en geç üç yıl içinde devralındığı tarihe kadar devam edeceğinden, 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (3) numaralı alt bendinde sayılan 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişilerle (9) numaralı alt bendinde sayılan 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre görevlendirilen kişiler ile aynı Kanunun ek 16 ncı maddesine göre aylık alan kişiler hakkında Kurumca devralındığı tarihe kadar 5510 sayılı Kanunun genel sağlık sigortası hükümleri uygulanmaz.

Bu Tebliğin hükümleri, 5510 sayılı Kanunun 01/07/2008 tarihinde yürürlüğe giren hükümleri için 01/07/2008 tarihinden, 01/10/2008 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek hükümleri için ise 01/10/2008 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Tebliğ olunur.